

Statenmededeling

Onderwerp

Voortgangsrapportage uitvoering visie 'Gedeelde mobiliteit is maatwerk' september 2024

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De stand van zaken ten aanzien van de uitvoering van de visie 'Gedeelde mobiliteit is maatwerk' en uitwerking van de moties "Mee met het OV" [M66-2024](#) en "Automatie" [M65-2024](#)

Datum

17 september 2024

Documentnummer

GS: C2342508/5988093

PS: 5992247

Aanleiding

Op 14 december 2018 Provinciale Staten de visie '[Gedeelde mobiliteit is maatwerk](#)' vastgesteld en het college van Gedeputeerde Staten opdracht en mandaat gegeven voor uitvoering van deze visie via een adaptieve agenda. Hierover wordt u minimaal twee keer per jaar geïnformeerd via een voortgangsrapportage. De vorige [voortgangsrapportage](#) was van 9 januari 2024 en de laatste Statenwerkgroep was op 30 augustus 2024.

Bevoegdheid

Bij het vaststellen van de visie 'Gedeelde mobiliteit is maatwerk' hebben uw Staten ons college gemandateerd hier uitvoering aan te geven en tweemaal per jaar hierover uw Staten te informeren. Deze Statenmededeling geeft hieraan invulling. Uw Staten kunnen hier kennis van nemen vanuit uw controlerende rol.

Kernboodschap

1. *De visie gedeelde mobiliteit is volop in uitvoering via aanbestedingen van concessies en flexvervoer*
 - Voor [concessiegebied West-Brabant](#) bent u via een bijeenkomst van de Statenwerkgroep op 22 maart 2024 geïnformeerd over de plannen van Arriva voor de concessie West-Brabant en de dienstregeling die Arriva gaat rijden per juli 2025. Arriva heeft het exploitatieplan inmiddels verder uitgewerkt en de plannen zijn voor reactie voorgelegd aan de gemeenten in West-Brabant en het Reizigersoverleg Brabant (ROB).
 - In het [concessiegebied Oost-Brabant](#) is de voorbereiding van de aanbesteding van de concessie gestart. Uw Staten zijn hier op meerdere momenten bij betrokken geweest via de Statenwerkgroep en een informerende themabijeenkomst. Op 21 mei 2024 hebben wij het ontwerp Programma van Eisen vrijgegeven voor reactie. U heeft hierover op 14 juni 2024 uw oordeel gegeven. Vervolgens is de Statenwerkgroep op 30 augustus 2024 door het aanbestedingsteam meegenomen in de reacties op het ontwerp Programma van Eisen en voorgenomen beantwoording

daarvan. Op 15 oktober 2024 stellen wij het Programma van Eisen definitief vast en start de aanbesteding. Vóór de zomer van 2025 wordt dan bekend wie de concessie Oost-Brabant 2027-2039 gegund krijgt.

- Voor concessiegebied Zuidoost Brabant is in januari 2024 het proces om te komen tot een *afsprakenkader* voor de transitie naar gedeelde mobiliteit in deze regio gestart via een bestuurlijke kopgroep. Net zoals in de andere concessiegebieden werken we toe naar een gezamenlijk afspraken document. Dat document vormt de basis om de komende jaren invulling te geven aan gedeelde mobiliteit.
- Verlenging huidige concessie Zuidoost-Brabant. Op 17 september hebben wij besloten tot verlenging van de concessie Zuidoost-Brabant tot medio 2029. In de verlenging hebben de provincie en de concessiehouder (Hermes) onder andere afspraken gemaakt over het OV-aanbod in de concessie Zuidoost-Brabant. We hebben in het vernieuwde contract prikkels opgenomen om de dienstregeling tot 2029 te blijven opschalen en afgesproken dat Hermes ondanks de netcongestie de busvloot verduurzaamd. Zie ook het persbericht hierover van 18 september 2024. Na afloop van de bezwaartermijn kunnen we in een volgende statenwerkgroep dit verlengingsbesluit kort toelichten indien daar behoefte aan is.
- Het Flexvervoer in West-Brabant start per 1 januari 2025. Arriva en de flex vervoerder Willemsen de Koning gaan veel samenwerken zodat de reiziger zo min mogelijk drempels ervaart bij een gecombineerde reis van Flexvervoer en OV. Vanaf 1 januari 2025 vervalt de OV-regiotaxi in West-Brabant en vanaf dat moment kunnen reizigers reizen met Bravoflex tegen aangepaste tarieven zoals ook gemeld in de memo gedeputeerde d.d. 23 november 2023. Hierbij wordt het mogelijk om altijd tegen een laag tarief van 2 euro per rit te reizen (ook in weekenden en avonden) als er geen ov-alternatief is. Als er wel een ov-alternatief is wordt dit tarief 5 euro per rit.
- Voor de andere regio's is onze inzet voor het flexvervoer om alle gebieden (concessies Oost en Zuidoost) te laten volgen begin 2026. We zijn nog in overleg met de regiotaxiorganisaties om te kijken wat hiervoor nodig is en tegen welke voorwaarden.

2 *Remises, haltes en mobiliteitshubs zijn van wezenlijk belang voor openbaar vervoer en gedeelde mobiliteit.*

- De bouwwerkzaamheden voor de busremise in Breda zijn voortvarend opgepakt en 1 april 2025 wordt deze remise beschikbaar gesteld aan Arriva zodat vanaf juli 2025 de elektrische bussen in West-Brabant kunnen gaan rijden.
- In Roosendaal is een perceel verworven van de gemeente dat verhuurd wordt aan Arriva, die er een busremise op gaat realiseren. Een stroomaansluiting wordt ook gerealiseerd. Enexis kan echter niet garanderen dat tijdig voldoende stroom geleverd wordt. Arriva werkt daarom aan noodscenario's om met deze situatie om te gaan.

Datum

17 september 2024

Documentnummer

GS : C2342508/5988093

PS : 5992247

- In Uden hebben we een perceel aangekocht, waar al een bestaande busremise in gebruik is door Arriva. Dit perceel is reeds voorzien van een stroomaansluiting en laadinfrastructuur. Door deze aankoop stellen we een strategisch belangrijke busremise veilig in Oost-Brabant.
- In Zuidoost-Brabant gaan we de komende tijd op zoek naar duurzame locaties voor remises ter voorbereiding op de concessie Zuidoost-Brabant.
- Op 2 juli jl. hebben wij besloten tot het rookvrij maken van alle Brabantse bushaltes. Het merendeel van de bijna 5.500 haltes krijgt een stoeptegels met de uiting 'Rookvrije Generatie'. Op dit moment loopt de inventarisatie bij gemeenten, waarna de aanbesteding kan opstarten. We verwachten hierdoor pas in de loop van 2025 te kunnen overgaan tot realisatie.
- We zijn gestart met het Uitvoeringsprogramma Toegankelijkheid 2024-2028, conform het [Landelijke Bestuursakkoord toegankelijkheid ov](#). Dit doen we in samenwerking met het Reizigersoverleg Brabant (ROB) en ervaringsdeskundigen. Daarnaast werken we aan de doelstelling om in 2028 50% van alle Brabantse haltes volledig toegankelijk te hebben. Op dit moment is dat ca 40% (waardoor 80% van onze reizigers al via een toegankelijke halte reist). Hiervoor is vanuit de provincie 3 miljoen euro beschikbaar gesteld voor cofinanciering voor de periode 2024-2028.
- Wij werken momenteel aan een actieplan om haltes in ons beheer te verbeteren en volledig toegankelijk te maken, waar dat kan.
- Zoals eerder benoemd zal per 1 januari 2025 Bravoflex rijden in West-Brabant. Voor dit concept zijn ruim vijftig overstappunten aangewezen waar mensen met Bravoflex kunnen overstappen op of van de bus. Omdat Bravoflex gedurende de hele week en in de avonduren rijdt moeten er voldoende voorzieningen zijn op het overstappunt om prettig te kunnen wachten op de overstap. In samenwerking met gemeenten zal dit najaar worden overgegaan tot realisatie van de overstappunten.

Datum

17 september 2024

Documentnummer

GS : C2342508/5988093

PS : 5992247

3. *Samen initiatieven als deelmobiliteit en vrijwilligersdiensten spelen een belangrijke rol in de mobiliteitstransitie*

Deelmobiliteit en Meerrijddiensten

- Afgelopen april is de 2,5 jaar durende pilot met carpoolplatform Nabogo geëindigd. Een evaluatie naar de toegevoegde waarde van carpools in relatie met het openbaar vervoer wijst uit dat deze combinatie weinig wordt gebruikt. Carpools is vooral van meerwaarde voor het woon-werkverkeer van bedrijven. Daarom starten dit najaar twee pilots in de Brainport regio met carpools gericht op werkgevers. De provincie is hier niet (financieel) bij betrokken, maar leert wel mee. Het hele evaluatierapport van de pilot met Nabogo is hier te lezen: [Evaluatierapport Nabogo](#)
- Voor deelmobiliteit is in het voorjaar van 2024 een pilot in de gemeenten 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Gemert-Bakel gestart in samenwerking met OnzeAuto. Deze pilot is erop gericht dat mensen met een smalle beurs ook gebruik kunnen maken van deelauto's. De eerste resultaten van deze pilot verwachten we in het najaar van 2024.

Vrijwilligersinitiatieven

De provincie stimuleert naast deelmobiliteit ook vrijwilligersinitiatieven. Hiervoor is een jaarlijks projectenbudget beschikbaar (tot 2026) van 1,5 miljoen euro voor concrete initiatieven en integratie van ov en doelgroepenvervoer. De provincie helpt niet alleen financieel maar ook bij het opzetten van een project met onder andere een [toolkit](#).

- Afgelopen juni hebben we in het provinciehuis in samenwerking met ANWB een bijeenkomst georganiseerd over ANWB AutoMaatje. Hierbij waren alle 30 AutoMaatjes die in Brabant actief zijn uitgenodigd, maar ook gemeenten waar AutoMaatje nog niet actief is. Mede hierdoor hebben we weer enkele gemeenten enthousiast gekregen om aan de slag te gaan met ANWB AutoMaatje. In 2024 hebben wij een bijdrage geleverd aan de opstart in gemeenten Alphen-Chaam, Best, Eersel en Eindhoven. Hiermee hebben we ook invulling gegeven aan de door u aangenomen motie [M65-2024](#). Het is ook goed om te melden dat sommige gemeenten een vergelijkbaar initiatief hebben als ANWB AutoMaatje.
- Op 9 juli jl. is de website [Vervoervoormij.nl](#) gelanceerd. Deze website is de opvolger van ikwilvervoer.nu. Inmiddels is van ruim twintig gemeenten de gemeentepagina actief.
- Daarnaast hebben we sinds begin dit jaar een kwartaaloverleg met verschillende initiatieven die we ondersteunen. Tijdens deze overleggen kunnen zaken worden besproken waar men tegenaan loopt. Voorbeelden hiervan zijn planningsoftware voor ritten en de aanschaf van nieuwe (elektrische) voertuigen.

4. Naast de uitrol van gedeelde mobiliteit zijn er ook ontwikkelingen in de huidige concessies

- *Ontwikkeling reizigersaantallen* - Sinds begin 2024 is er weer sprake van een lichte toename in reizigersaantallen. Op dit moment zitten we op 86% van het aantal reizigers t.o.v. 2019.
- *Personeel* - Afgelopen periode hebben beide vervoerders (Arriva en Hermes) gewerkt aan het personeelstekort. Met vervoerders zijn afspraken gemaakt over de personeelsplannen, de snelheid waarmee nieuw personeel kan instromen en daaraan gekoppeld hoe snel de dienstregelingen weer kunnen worden opgeschaald en hersteld. Door o.a. het organiseren van "bestuur de bus" dagen, campagnes en inzet van recruiters is nieuw personeel geworven. Na een opleidingstraject van enkele maanden kunnen de nieuwe chauffeurs instromen. Langzaamaan komt hierdoor weer meer ruimte om de dienstregelingen in de verschillende concessies te herstellen.
- *Concessie Zuidoost Brabant* - In het najaar van 2023 heeft Hermes vanwege de personeelstekorten een aantal stadslijnen in de avonduren en weekenden af moeten schalen. Vanaf 27 oktober 2024 (na de herfstvakantie) wordt dit weer hersteld. Vóór de zomervakantie zijn de laatste 32 ZE-stadsbussen ingestroomd. Op dit moment stromen ook de eerste ZE-streekbussen in. De toezegging ligt er dat eind 2024 alle geboden ZE-bussen (64 in totaal) voor de 2e tranche ingestroomd zijn.

Datum

17 september 2024

Documentnummer

GS : C2342508/5988093

PS : 5992247

- *Concessie Oost- en West Brabant*: Vanwege de personeelstekorten rijdt Arriva vanaf voorjaar 2022 een vakantiedienstregeling in de steden Breda, 's-Hertogenbosch en Tilburg. Vanaf januari 2025 wordt er weer opgeschaald naar de 'normale' dienstregeling in deze steden. De levering van 64 elektrische bussen in Uden en Tilburg is vertraagd, maar de verwachting is dat alle bussen uiterlijk begin 2025 zijn geleverd.
- *OV-pay*: In september 2022 is OV-pay ingevoerd in Brabant waarmee reizigers met hun (al dan niet digitale) bankpas in- en uit kunnen checken in het OV tegen voltarief op saldo. Daarmee werd een belangrijke drempel voor incidentele reizigers om met het OV te reizen weggenomen. Op 11 juli 2024 is de volgende stap gezet en is aan in- en uitchecken met een betaalpas of creditcard de optie leeftijds korting toegevoegd. Dit betekent voor Brabantse reiziger dat iedereen van 12 t/m 18 jaar of 65 jaar en ouder 34% leeftijds korting voor OVpay kan activeren en geen OV-chipkaart meer nodig heeft. In de komende periode worden ook andere kortingsproducten getest en ingevoerd en wordt het Brabants tarievenhuis geactualiseerd. Op die manier wordt het voor reizigers in Brabant nog laagdrempeliger om met het OV te reizen.
- In de motie [M66-2024](#) wordt verzocht om Brabantse gemeentes actief te stimuleren om mensen met een krappe beurs gratis OV aan te bieden en daarnaast kinderen tot 12 jaar onder begeleiding van een volwassene gratis te laten reizen. In Brabant kennen wij al een lange tijd gratis OV voor kinderen tot 12 jaar. Per betalende reiziger van 12 jaar of ouder (die reist met een geldig vervoerbewijs) mogen maximaal twee kinderen in de leeftijd 4 t/m 11 jaar gratis meereizen. Deze kinderen hebben geen vervoersbewijs nodig. Kinderen tot 4 jaar reizen in het openbaar vervoer altijd gratis mee.
- Goedkoper of gratis openbaar vervoer voor sociale minima stimuleren we ook. In de concessie West-Brabant heeft de winnende vervoerder aangegeven om extra aandacht te geven en budget te investeren in deze kwetsbare doelgroep. Voor de concessie Oost-Brabant gaan we een stapje verder en nemen in het Programma van Eisen op dat de vervoerders een aantrekkelijk product dient aan te bieden wat gemeenten kunnen afnemen voor hun inwoners met een krappe beurs.
- Studenten OV (SOV): De onzekerheid over de daling van het SOV-budget hangt nog steeds in de lucht. Voor Noord-Brabant dreigt een lagere SOV-bijdrage van ongeveer 15-20% omdat het OV gebruik van de studenten in Noord-Brabant nog steeds een stuk lager is dan voor Corona (overigens is dit in veel meer andere concessies ook het geval). Omdat de SOV-bijdrage ongeveer 25% van de opbrengsten van de vervoerders uitmaken levert een lagere SOV bijdrage grote tekorten in de concessies op. In de tweede helft van 2024 wordt de bijdrage voor 2025 en verdere jaren duidelijk.
- Toekomstbeeld OV2040 (TBOV2040): Recent bent u via de [Statenmededeling](#) d.d. 28 augustus 2024 al geïnformeerd over de stand van zaken en ontwikkelingen met betrekking tot het Toekomstbeeld OV.
- *Brainportdeal en 'Beethoven'*: Via de [Statenmededeling](#) d.d. 28 maart 2024 ben u geïnformeerd over de afspraken tussen rijk en regio aangaande de

Datum

17 september 2024

Documentnummer

GS : C2342508/5988093

PS : 5992247

microchipsector. Onderdeel daarvan is een impuls aan de bereikbaarheid van Zuidoost Brabant via o.a. een aantal grote investeringen in de OV-infrastructuur. Naast aanvulling op de in het kader van de Brainportdeal 2022 al lopende projecten Knoop XL en HOV4, is afgesproken om een MIRT-verkenning te starten naar de Brainportlijn in samenhang met opgave van het wegennet A2/N2 en is er geld vrijgemaakt voor een multimodaal maatregelpakket voor de gehele MRE.

Datum

17 september 2024

Documentnummer

GS : C2342508/5988093

PS : 5992247

Kanttekening

- Voor de woningbouw- en verstedelijkingsopgave is behoud én groei van het OV-aanbod randvoorwaardelijk. Om deze noodzakelijke groei van het OV-aanbod in alle concessiegebieden te kunnen realiseren, zijn aanvullende structurele middelen vereist. Vóór de start van de aanbesteding voor de nieuwe concessie Zuidoost is besluitvorming hierover nodig.

Communicatie

Uitgebreide informatie over de visie op gedeelde mobiliteit, de lopende experimenten, de opbrengst van bijeenkomsten en de doorlopen processtappen zijn te vinden in het [digizine](#). Wij informeren uw Staten tweemaal per jaar via een voortgangsrapportage.

Vervolg

We blijven u informeren over de voortgang op gedeelde mobiliteit via de voortgangsrapportages en Statenwerkgroep gedeelde mobiliteit.

Bijlage

Persbericht verlenging busconcessie Hermes Zuidoost-Brabant tot zomer 2029

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. G.H.E. Derks MPA